

IETEIKUMI ŠĶIRNES AUDZĒŠANAI

Ābele 'Dace'

ŠĶIRNES ĪPATNĪBAS:

Rudens - agrā ziemas šķirne.

Koks samērā maza auguma, viegli veidojams. Šķirne ļoti ātrražīga, ražo labi un ik gadus.

Augļi lieli, ieapaļi, samērā izlīdzināti. Pamatkrāsa gaiši dzeltena, virskrāsa gaiši sarkana vai arī sarkana, ar intensīvu apsarmi. Raksturīgi lieli, pelēcīgi un sārti punkti, kas ļoti izteikti uz virskrāsas neklātā laukuma. Mīkstums vidēji stingrs, saldskābs ar salduma pārsvaru, ļoti garšīgs. Āboli pašizretinās un vienmēr ir lieli, bet sabiezinātā vainagā var vāji veidoties virskrāsa. Augļi transportā pietiekami izturīgi, bet miza paplāna un augļu attīstības gaitā jutīga pret kaitēkļu bojājumiem un mehāniskiem defektiem. Kokā ļoti noturīgi; nokavējot vākšanu, var kokā pārgatavoties. Ienākas septembrī un, laikus novācot, dzesētavā glabājas 3 - 4 mēnešus vai ilgāk.

Slimībizturība: izturīga pret kraupi (gēns Vf/Rvi6), bet var slimot ar miltrasu, puvēm. Jutīga pret kaitēkļu bojājumiem. Piejūras vai līdzigā klimatā (Pūre) var rasties stumbra mizas mikroplaisas, kas veicina vēža infekciju.

Ziemcietība laba, tomēr var būt bojājumi atkušņainās ziemās. Labi ziemojusi Igaunijā (Polli), bet Zemgalē (Dobeles) vecākiem kokiem novēroti stumbra mizas bojājumi un sudraba lapu slimība.

REKOMENDĀCIJAS:

Piemēroti potcelmi: B.396, Pure 1, MM 106

Stādīšanas attālumi. Šķirnei ieteicami samazināti stādīšanas attālumi uz maza auguma potcelmiem: 1,0 - 1,3 m starp kokiem.

Veidošanas sistēmas: slaidā vārpsta; ciešāk stādot, potenciāli izmantojama būtu arī vertikālā ass (supervārpsta). Pateicoties ierobežotajam augumam un ērti veidojamiem kokiem, šķirne piemērota vienlaidus "augļu sienas" veidošanai. Lai ievēdotu labu vainagu, pēc stādīšanas jāpanāk spēcīgi pieaugumi, tāpēc ieteicama augļ aizmetņu izplūkšana pirmajos gados. Turpmāk ar vainaga veidošanas paņēmieniem veicināma jaunu dzinumu veidošanās un augšana, lai noturētu ražošanas stabilitāti.

Agrotehnika. Pēc pašreizējiem novērojumiem šķirne bijusi ražīga dažādās dārzu vietās, nodrošinot augsnes auglību un regulāru vainaga veidošanu. Retākā stādījumā nodrošināmi labvēlīgāki augšanas apstākļi, piemēram, mulča apdobē.

Augu aizsardzība. Lai arī šķirne ir kraupja izturīga, fungicīdu smidzinājumi vajadzīgi, lai ierobežotu miltrasas un puves attīstību. Noteikti ierobežojami arī kaitēkļi - sevišķi tie, kas bojā augļus, kā ābolu tinējs, jo jebkurš augļu bojājums veicina to pūšanu. Ierobežojot tikai minimāli (ar pieļaujamiem līdzekļiem miglojot dārzu vienu reizi sezonā), var tik pazaudēts līdz ¼ ražas jau dārzā, bet bez ierobežošanas pat visa raža.

Vākšanas laiks. Augļu vākšana jāsāk tūlīt pēc šķirnes 'Auksis', negaidot to biršanu. Vēlāk vākti augļi būs košāki, bet var kokā pārgatavoties, kļūt miltaini, un glabājot radīsies lieli zudumi. Vākšanas gatavība: $I_{DA}=0,870$, Streifa indekss 0,07 - 0,08.

Glabāšana, realizācijas laiks. Parastā dzesētavā glabājot, lietojami tūlīt pēc vākšanas vai neilgas nogatavināšanas, realizējami līdz janvārim. Vēlu vāktie pārdodami tūlīt. Prognozējamais kvalitatīvas glabāšanas ilgums ULO – marts. Realizācijas gatavība no ULO: janvāris - marts, $I_{DA}=0.820$, stingrība – 5,0 - 5,4, Brix ne zemāk par 10 % (I. Drudzes dati). Dažās sezonās glabātavā novērojama pastiprināta augļu puvu attīstība un priekšlaicīga mīkstuma irdināšanās. Novērojot šādus bojājumus pirmajiem vislielākajiem augļiem, ieteicams pārtraukt glabāšanu un nekavējoties realizēt visu partiju.

Šķirne ieteicama komercdārziem, izmantojot integrēto audzēšanas sistēmu, bet bioloģiskiem dārziem - tikai ar rūpīgu kaitēkļu un slimību kontroli un ierobežošanu.

Ābele 'Dace'